

بررسی انواع اختلال کنترل مدفوع در آسیبهای نخاعی

دکتر لیلا گیاه چین

متخصص پزشکی قانونی- اداره کل پزشکی قانونی استان اصفهان

دکتر محبوبه مقاره زاده اصفهانی

متخصص پزشکی قانونی- اداره کل پزشکی قانونی استان اصفهان

دکتر فردین مردانی (نویسنده پاسخگو)

متخصص پزشکی قانونی- اداره کل پزشکی قانونی استان اصفهان

دکتر علی سلیمانپور

متخصص پزشکی قانونی- اداره کل پزشکی قانونی استان اصفهان

چکیده

زمینه و هدف: صدمات نخاعی بدنبال تروماها نظیر تصادف، نزاع و حادثه کار و..... گاهی منجر به اختلال کنترل مدفوع می گردد. با توجه به اینکه اختلالات کنترل مدفوع منجر به ناتوانی قابل توجه شده و در قوانین ایران اغلب دارای خسارت مالی (دیه یا ارش) بالایی نیز هستند و از طرفی در قانون مجازات اسلامی تنها به ذکر واژه های کلی همانند « بی اختیاری مدفوع» یا « ناتوانی در ضبط مدفوع» بسنده شده که در بر گیرنده شدت و نوع آسیب یا اختلال ایجاد شده و ویژگی های هر اختلال نمیباشد به نظر میرسد آگاهی از آناتومی و فیزیولوژی مسیر عصبی کنترل مدفوع و صدمات آن و نحوه احراز و تشخیص این صدمات جهت تعیین ارش ودیه متعلقه حائز اهمیت است.

مواد و روش ها: در این پژوهش با بکارگیری کتب مرجع نورولوژی و جراحی و همچنین موتور جستجوی Google scholar ضمن اشاره به آناتومی و فیزیولوژی کنترل مدفوع و انواع اختلالات آن در ضایعات نخاعی سعی گردیده گوناگونی این اختلالات و لزوم بازنگری در روش های ارزیابی و تعیین خسارت مورد تاکید قرار گیرد.

یافته ها: بطور کلی دو دسته اختلال کنترل مدفوع در آسیب های نخاعی روی میدهد (۱) روده پرفلکس یا پرتحرک در شرایطی که ضایعه نخاعی در گردن و ناحیه پشتی باشد. در این شرایط اغلب روده به تحریک انگشتی راست روده و یا کاربرد داروهای تحریک کننده که منجر به حرکات روده بازتابی می شوند پاسخ می دهد و مدفوع خارج می شود (۲) **روده بدون رفلکس یا روده کم تحرک** حالتی که ضایعه نخاعی در ناحیه کمری یا خاجی است و یا مستقیماً اعصابی که به روده می روند آسیب دیده اند و کاهش حرکات روده و کاهش رفلکسهای کنترلی روی اسفنکتر مقعدی وجود دارد.

نتیجه گیری: همانگونه که مشاهده می شود دست کم دو گونه اختلال کنترل مدفوع در آسیب های نخاعی امکان بروز دارند که لازم است ویژگی های هر یک به همراه میزان محدودیتی که در زندگی و فعالیت روزمره بیمار ایجاد می کند در تنظیم قوانین و تخصیص خسارت مربوطه مدنظر قرار گیرند.